

*Харківська К. В.,**здобувач кафедри господарського права**Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
помічник судді Господарського суду Харківської області*

ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. Стаття присвячена визначенню та аналізу основних принципів державної політики регулювання господарської діяльності. Державне регулювання господарської діяльності ґрунтується на законодавстві, проте не вичерпується ним, оскільки це складний процес, який охоплює в комплексі різноманітні організаційно-правові засоби.

Ключові слова: регуляторна політика підприємництва, господарська діяльність.

Постановка проблеми. Сьогодення української держави означено існуванням такого явища, як підприємництво, бурхливий розвиток якого, зумовлює не тільки можливість практичного здійснення певної діяльності з метою отримання прибутку, але й активність дослідників різних галузей юридичної науки та правотворців з теоретичного обґрунтування та нормативного закріплення правового статусу цього явища.

З огляду на це особливого значення набувають дослідження різних аспектів взаємовідносин держави та суб'єктів підприємництва, які на сучасному етапі розглядаються крізь призму основоположних принципів правової держави та громадянського суспільства і повинні ґрунтуватись на засадах рівності та взаємної відповідальності [1, с. 64].

Забезпечення економічної безпеки держави та добробуту її громадян шляхом захисту конкурентного ринкового середовища, реалізації конституційного права кожного громадянина на підприємницьку діяльність, формування сприятливого та передбачуваного правового поля є однією з основних функцій держави в умовах подальшого розвитку ринкової економіки. Цю функцію держава належним чином виконує за умови здійснення ефективного державного регулювання господарської діяльності. Проте визначення в 2007 році в Концепції вдосконалення державного регулювання господарської діяльності проблем розвитку господарської діяльності, пріоритетних напрямів удосконалення державного регулювання господарської діяльності, основних шляхів та порядку їх реалізації не призвело до очікуваних результатів: повною мірою забезпечити підвищення ефективності державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, всебічне додержання законних прав громадян на підприємницьку діяльність, підвищення ролі малих та середніх підприємств та сталий розвиток національної економіки [2].

Питання державного регулювання економіки, господарської діяльності неодноразово порушувалися в роботах відомих науковців. Вагомий внесок у розробку цієї проблеми зробили В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Г.В. Атаманчук, В.Г. Афанасьєв, О.М. Бандурка, Л.В. Барінова, Д.Н. Бахрах, І.Л. Бачило, Ю.П. Битяк, М. Вітке, О.П. Віхров, С.Т. Гончарук, А.Н. Горницький, В.М. Горшенєв, Є.В. Додін, І.Я. Дюрягін, В.В. Зуй, Г. Емерсон, В.І. Кноррінг, Л.В. Коваль, Ю.М. Козлов, В.К. Колпаков, В.В. Копейчиков, А.П. Коренєв, А.П. Ключніченко, І.М. Кравець, Т.М. Кравцова, Б.М. Лазарєв, К.Б. Левченко, І.В. Март'янов, Б.З. Мільнер, Д.М. Овсянко, В.Ф. Оприш-

ко, В.Б. Пастухов, І.М. Пахомов, В.М. Попович, та інші. Утім аналіз наукової літератури в цій сфері виявив недостатність дослідження окремих аспектів регулювання підприємницької діяльності, особливо з огляду на зміни, що відбулися в доктрині господарського права.

Виклад основного матеріалу дослідження. У юридичній літературі справедливо наголошується, що право є одним із найважливіших засобів впливу держави на економіку. Правове регулювання повинне вносити в систему соціальної регуляції юридичні засоби організації поведінки і діяльності осіб, блокуючи деструктивні форми їх прояву та стимулювати конструктивну діяльність громадян і організацій, причому правове регулювання охоплює як специфічну діяльність держави (її нормотворчих органів), пов'язану з встановленням юридичних норм та засобів їх реалізації (державне регулювання), так і діяльність безпосередніх учасників суспільних відносин, спрямовану на пошук та залучення засобів юридичного регулювання для оптимізації власної поведінки з правовими нормами [2].

Водночас, хоч державне регулювання підприємницької діяльності і ґрунтується на законодавстві, проте не вичерпується ним, оскільки це складний процес, який охоплює в комплексі різноманітні організаційно-правові засоби.

Сама по собі наявність правових засобів, закріплених у чинному законодавстві, не може забезпечити підприємницьку діяльність без відповідного і високоякісного організаційного механізму щодо їхнього застосування на практиці, що передбачає наявність певної організаційної структури, повноважень відповідних органів, підготовку кадрів та ін. [3, с. 133].

Здійснення державою регулювання господарської діяльності в основному відбувається у двох формах: створення нормативно-правового забезпечення сфери господарювання, тобто правового регулювання господарських відносин, та застосування різноманітних, визначених законодавством, заходів державного регулювання до суб'єктів господарювання, що породжує виникнення адміністративних відносин між державними органами та суб'єктами господарювання. При цьому державною регуляторною політикою у сфері господарської діяльності називається напрям державної політики, що спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави в діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, які встановлені Конституцією України та законами України [4]. Таким чином, для подальшого вдосконалення державного регулювання господарської діяльності необхідно є насамперед належна реалізація державної регуляторної політики у відповідній сфері.

Державна економічна політика, як зазначає Г.Л. Знаменський, визначає стратегію і тактику соціально-економічного

розвитку, реалізує державні програми модернізації господарювання, стимулює інвестиційно-інноваційні напрями діяльності, здійснює контроль за діяльністю монополій [5, с. 40].

Отже, державне регулювання економіки – це організуючий та регулювальний вплив держави на економічну діяльність суб'єктів ринку з метою її впорядкування та підвищення результативності. Основними функціями управління є: організація, планування, регулювання, кадрове забезпечення, контроль [6, с. 22].

Останнім часом в Україні набув поширення термін «державна регулятивна політика». Його поява пов'язана з утворенням Указом Президента України від 19 грудня 2011 року Державної служби з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. Цей термін означає урядову політику в сучасний період у сфері державного регулювання економіки.

При цьому державною регуляторною політикою у сфері господарської діяльності називається напрям державної політики, що спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави в діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, які встановлені Конституцією України та законами України. Таким чином, для подальшого вдосконалення державного регулювання господарської діяльності необхідно є насамперед належна реалізація державної регуляторної політики у відповідній сфері.

Як зазначається в Концепції вдосконалення державного регулювання господарської діяльності, в Україні в цілому сформовано законодавство, яким визначено правові засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, однак неефективна робота регуляторних органів не дає змоги забезпечити належне додержання всіх його вимог. На наш погляд, однією з причин, за якої можна констатувати такий стан реалізації відповідного напрямку діяльності держави, є недотримання визначених у законі принципів такої політики.

Принцип – основні засади, вихідні ідеї, що характеризуються універсальністю, загальною значущістю, вищою імперативністю, і відображають суттєві положення теорії, вчення, науки, системи внутрішнього і міжнародного права, політичної, державної чи громадської [7, с. 100]. Таким чином, саме принципи – це те, що має бути в основі будь-якої діяльності. Враховуючи визначеність принципів державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності на рівні закону, можна стверджувати про їх обов'язковість при здійсненні відповідної політики в цілому та державного регулювання господарської діяльності зокрема.

Адже вони відображають спрямованість державної регуляторної політики, саме їх реалізація має сприяти досягненню поставленої мети – удосконаленню державного регулювання господарської діяльності.

Стаття 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» передбачає такі принципи державної регуляторної політики: доцільність – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин із метою вирішення наявної проблеми; адекватність – відповідність форм і рівня державного регулювання господарських відносин потребі вирішення існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив; ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних ре-

зультатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян і держави; збалансованість – забезпечення в регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; передбачуваність – послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики, а також планам із підготовки проектів регуляторних актів, що дає змогу суб'єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності; прозорість і врахування громадської думки – відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регулярних органів на всіх етапах їх діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень і пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Законодавець вдало визначив шість основних принципів регуляторної політики. Ці принципи слід доповнити: швидкістю – реагування на нові зміни в законодавчій базі; гнучкістю – пристосування до вимог ринку; об'єктивністю – урахування інтересів усіх суб'єктів підприємницької діяльності [8, с. 70].

Визначені принципи сприяють здійсненню державної регуляторної політики, проте при цьому вони можуть виступати критеріями для регуляторних актів у сфері господарювання, невідповідність яким свідчить про низьку якість певного нормативно-правового акта та недоцільність прийняття. Водночас якість регуляторних актів свідчить про рівень державної регуляторної політики в цілому, а ефективність їх застосування – про рівень державного регулювання господарської діяльності.

У межах питання реалізації принципів державної регуляторної політики при здійсненні державного регулювання господарської діяльності варто звернути увагу також на таке.

Для дієвості Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» важливе значення мають нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, до яких безпосередньо відсилає закон. Зокрема, ч. 5 ст. 8 встановлює, що методика підготовки аналізу регуляторного впливу для застосування Національним банком України затверджується спільно Кабінетом Міністрів України та Національним банком України, а методика підготовки аналізу регуляторного впливу для застосування іншими розробниками проектів регуляторних актів – Кабінетом Міністрів України. Методика підготовки аналізу регуляторного впливу є обов'язковою для застосування розробниками проектів регуляторних актів. Аналогічна норма закріплена і щодо методики відстеження результативності регуляторних актів (ч. 13 ст. 10) [9].

За своїм змістом Методика проведення аналізу впливу регуляторного акта майже повторює Методичні рекомендації щодо підготовки обґрунтування проектів регуляторних актів, які втратили чинність [10]. Методика ж відстеження результативності регуляторного акта лише встановлює вимоги для здійснення відстеження результативності прийнятого регуляторного акта. Доцільно було б визначити в певному законодавчому акті критерії результативності регуляторного акта, в основу яких слід покласти принципи державної регуляторної політики, визначені ст. 4 відповідного Закону.

Аналізуючи дані Інформаційних довідок, які подавалися Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва, можна дійти висновку, що окремими органами виконавчої влади взагалі відверто ігнорується виконання вимог державної регуляторної політики, та констатувати незадовільний рівень володіння фахівцями органів виконавчої вла-

ди і представниками заінтересованої громадськості практичними навичками застосування норм та процедур законодавства з питань державної регуляторної політики, у тому числі принципів її здійснення.

14 січня 2014 року виповнилося 10 років із набрання чинності Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Перша спроба законодавчого закріплення державної регуляторної політики припадає на 2001 рік. Так, 13 листопада 2001 року був підготовлений та зареєстрований законопроект «Проект Закону про засади державної регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності» (реєстр. № 8064). Указом Президента України «Про запровадження єдиної державної регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності» у двомісячний термін Кабінету Міністрів України доручалося внести на розгляд Верховної Ради України законопроект про засади державної регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності. Але цей законопроект Кабінетом Міністрів України так і не був розроблений. Пізніше, у квітні 2002 року, у секретаріаті Верховної Ради України були зареєстровані два схожі законопроекти. Постановою Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 3 квітня 2003 року № 707-IV проект № 1161-1 було прийнято за основу. Закон на основі цього проекту було прийнято 9 липня 2003 року надзвичайною кількістю голосів – 421 та підписано Президентом України із внесеними зауваженнями 11 вересня 2003 року, а чинності закон набув 14 січня 2004 року.

Такої результативної роботи неможливо було досягти, якщо не було б активної громадської підтримки цього проекту, особливо ця підтримка була представлена під час проведення парламентських слухань на тему: «Проблемні питання розвитку підприємництва в Україні: регуляторна політика держави та заходи щодо підтримки малого та середнього бізнесу», які відбулися 14 травня 2003 року, відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про проведення парламентських слухань на тему: «Проблемні питання розвитку підприємництва в Україні: регуляторна політика держави та заходи щодо підтримки малого та середнього бізнесу» від 20 лютого 2003 року № 532-IV. Варто зауважити, що на відміну від інших парламентських слухань, які проходять періодично, це були перші парламентські слухання із часів здобуття Україною незалежності за темою, пов'язаною з регуляторною політикою держави та незадовільним розвитком підприємництва. Результативність цих парламентських слухань була забезпечена насамперед фаховими виступами представників підприємців та їх об'єднань, профспілок та об'єднань роботодавців [11, с. 15].

Як результат була прийнята Постанова Верховної Ради України «Про рекомендації парламентських слухань «Проблемні питання розвитку підприємництва в Україні: регуляторна політика держави та заходи щодо підтримки малого та середнього бізнесу» від 19 червня 2003 року № 990-IV.

Ще раніше в структурі органів влади був створений спеціальний орган, метою якого було сприяння проведенню державної політики щодо усунення правових, адміністративних, економічних та організаційних перешкод у розвитку підприємства. Такий орган з'явився відповідно до Указу Президента України «Про Державний комітет України з питань розвитку підприємництва» від 29 липня 1997 року № 737/97.

Із часу створення Державного комітету України з питань розвитку підприємництва відбулося багато змін і в Україні неодноразово підіймалося питання про ліквідацію такого органу.

Лише протягом 2010–2014 рр. спеціальний орган двічі ліквідовувався. Так, згідно з Указом Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 року № 1085/2010 було ліквідовано Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. Натомість, відповідно до Указу Президента України «Про Державну службу України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства» від 19 грудня 2011 року № 1168/2011, було створено Державну службу України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства.

Відповідно до листа Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства «Про надання інформації» від 16 травня 2014 року № 4063/0/20-14 до виконання функціональних обов'язків у частині погодження регуляторних актів згадана служба приступила лише з 31 травня 2012 року. Тільки в серпні 2012 року, відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення територіальних органів Державної служби з питань регуляторної політики та розвитку підприємства» від 1 серпня 2012 року № 540-р, були утворені територіальні підрозділи служби.

Подібні зміни в структурі органів влади призвели до того, що значна частина інформації щодо прийняття регуляторних актів центральними та місцевими органами виконавчої влади була «втрачена». Нині виникають певні труднощі під час спроб отримання аналізу регуляторного впливу до проектів регуляторних актів, прийнятих до 31 травня 2012 року.

У 2014 році ситуація з ліквідацією повторюється, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про державну регуляторну службу України» від 30 квітня 2014 року № 252. Метою зазначеної постанови є запровадження системного підходу і налагодження результативної роботи з поліпшення бізнес-клімату в Україні. Механізмом досягнення цієї мети є утворення Державної регуляторної служби України як центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України. При цьому ліквідується Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства, а всі повноваження та функції з питань реалізації державної регуляторної політики, державної політики у сфері ліцензування, дозвільної системи, нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності покладаються на Державну регуляторну службу України.

Частково розмивається відповідальність за розвиток малого та середнього підприємства, і відповідно до п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України «Про державну регуляторну службу України» від 30 квітня 2014 року № 252 повноваження і функції з питань розвитку малого та середнього підприємства покладаються на Міністерство економічного розвитку і торгівлі.

Не призначивши керівника Державної регуляторної служби України, Кабінет Міністрів України дає завдання новоствореному органу – подати в місячний строк Кабінетові Міністрів України проект Положення про Державну регуляторну службу України.

Часта зміна структури органів виконавчої влади, перерозподіл повноважень, нечітка визначеність функціональних обов'язків створюють несприятливі умови для реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Головною проблемою як Державної регуляторної служби України, так і Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства і Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємства є їх місце в структурі органів влади, а саме їх підпорядкування Кабінету Міністрів України. Така ситуація призводить до залежності

уповноваженого органу у сфері реалізації державної регуляторної політики. А отже, позбавлений самостійності, цей орган не може належним чином виконувати свою функцію, зокрема щодо зупинення неефективних та економічно недоцільних регуляторних актів, які зазвичай дуже «потрібні» центральним органам виконавчої влади або Кабінету Міністрів України.

Можливим способом розв'язання проблеми несамостійності та залежності від Кабінету Міністрів України уповноваженого органу є прийняття спеціального закону або внесення змін до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з метою визнання його державним органом із спеціальним статусом, який є підконтрольний Президенту України та підзвітний Верховній Раді України, а також щорічно подає Верховній Раді України звіт про свою діяльність. Аналогічний статус має Антимонопольний комітет України згідно із Законом України «Про Антимонопольний комітет України».

Уваги заслуговують законодавчі ініціативи, зокрема проект Закону України «Про ліквідацію надмірного регулювання» (реєстр. № 3256 від 17 вересня 2013 року). Метою цього законопроекту є звільнення виробництва від адміністративного та корупційного тиску, створення умов для конкурентоспроможності українських товарів і послуг та забезпечення ефективно-го захисту споживачів.

У пояснювальній записці до законопроекту було зазначено, що прийняття законопроекту має на меті заміну існуючої сьогодні корупційної регуляторної системи на систему забезпечення державою безпеки товарів і послуг, які виробляються та/або продаються в Україні. Зміна регуляторної системи унеможливить прояви корупції, сприятиме створенню умов для розвитку підприємництва в Україні та одночасно захистить споживачів.

Також у пояснювальній записці в розділі обґрунтування необхідності прийняття законопроекту було зазначено, що необхідність прийняття законопроекту зумовлена потребою кардинальної зміни дозвільної системи України та відміни регуляторних документів, які не несуть у собі функції захисту споживачів товарів та послуг, тільки збільшують собівартість виробництва в Україні. Значна кількість регуляторних документів, отримання яких вимагається законодавством від суб'єктів господарювання під час започаткування та здійснення господарської діяльності, значно ускладнюють умови ведення бізнесу, а їх вартість іноді є більшою частиною ціни кінцевого продукту. Усі процедури дерегуляції, які проводились до цього, здійснювались у рамках існуючої системи регуляції і не змінювали її. Саме тому процес дерегуляції призводив до збільшення дозвільних документів або ускладнення процедури їх отримання, а безпека споживачів залишалась останнім фактором регулювання.

Як висновок було констатовано, що потрібно не покращувати існуючу корупційну систему надання адміністративних послуг та регулювання, а змінити її на систему забезпечення прав споживачів та стимулювання виробництва. Механізмом досягнення задекларованої мети було визначено зупинення дії положень законодавчих актів України згідно з переліком (8 кодексів та 79 законів України), яким встановлено необхідність отримання суб'єктами підприємницької діяльності дозвільних документів та/або встановлено норми, які регулюють господарську діяльність [11, с. 20].

Протягом шести місяців із дня набрання чинності зазначеним законопроектом Кабінет Міністрів України мав забезпечити підготовку та внесення на розгляд Верховної Ради України з дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з проведінням відкритих громадських слухань, законопроектів щодо

здійснення регулювання та видачі дозвільних документів у відповідності до європейських норм та правил для забезпечення безпеки життєдіяльності споживачів та захисту права власності.

Законопроектом також було передбачено, що протягом трьох місяців із дня набрання ним чинності Кабінет Міністрів України мав:

– надати Президенту України проект Указу Президента України щодо реформування органів виконавчої влади у зв'язку із скасуванням низки їх повноважень, зміною функцій та частковою ліквідацією;

– внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до 87 законодавчих актів України згідно з переліком, наведеним у законопроекті.

Тобто в разі прийняття законопроекту та підписання його Президентом України до кінця 2014 року мало відбутися:

– скорочення кількості регуляторних документів;

– забезпечення державою безпеки споживачів та захисту права власності;

– усунення зайвого регулювання господарської діяльності.

На жаль, 1 липня 2014 року цей законопроект не було прийнято Верховною Радою України.

Основний механізм досягнення зазначеної мети – встановлення норми щодо обов'язкового надання спеціально уповноваженим органом пропозицій до проекту регуляторного акта, розробленого органом та/або посадовою особою місцевого самоврядування, щодо його вдосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики, які подаватимуться на розгляд сесій відповідних рад. Порядок підготовки спеціально уповноваженим органом пропозицій щодо удосконалення проекту регуляторного акта, що вноситься на розгляд до сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради відповідно до принципів державної регуляторної політики, має встановлюватися Кабінетом Міністрів України.

Закон України «Про внесення змін до статті 34 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» було прийнято Верховною Радою України 5 червня 2014 року, а 28 червня 2014 року він набрав чинності. Єдиним негативним фактором стала ліквідація 30 квітня 2014 року спеціально уповноваженого органу з питань реалізації державної регуляторної політики, який має надавати пропозиції органам місцевого самоврядування.

Висновки. Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна прийти до висновку щодо недосконалості правового регулювання державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, що потребує подальшому вивченні як у науковій, так і в законодавчій сферах.

Література:

1. Адміністративне право України. Академічний курс : [підручник] : у 2 т. / ред. кол. В.Б. Авер'янов (голова). – К. : Юридична думка, 2004– . – Т. 1 : Загальна частина. – 2004. – 584 с.
2. Про Концепцію вдосконалення державного регулювання господарської діяльності : Указ Президента України від 03 вересня 2007 року № 816/2007.
3. Бевз, С.І. Принципи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності при здійсненні державного регулювання господарської діяльності / С.І. Бевз // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 4. – С. 132–134.
4. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11 вересня 2003 року № 1160-IV.
5. Знаменський Г.Л. Економічна політика і законодавство / Г.Л. Знаменський // Право України. – 2008. – № 7. – С. 40.
6. Смолин Г.В. Державне регулювання господарської діяльності : [курс лекцій]. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 528 с.
7. Волошин Ю.О. Принцип / Ю.О. Волошин // Юридична енциклопедія : в 6 т. / ред. кол. : Ю.С. Шемшученко (голова ред. кол.) та ін. – К. :

Укр. енцикл., 1998– . – Т. 5 : П–С. – 2003. – С. 110.

8. Осадча Н.В. Цілі, завдання та принципи регуляторної політики в митній сфері / Н.В. Осадча, В.І. Ляшенко // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – № 1 (19). – С. 70–73.
9. Методики для застосування іншими, ніж Національний банк, розробниками проектів регуляторних актів затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта»/
10. Методичні рекомендації щодо підготовки обґрунтування проектів регуляторних актів, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 767 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 19.
11. Моніторинг та спрощення регуляторного середовища для малого і середнього бізнесу : [аналіт. звіт] / [О.В. Літвінов, О.М. Андреев, Н.М. Літвінова та ін.] ; за заг. ред. О.В. Літвінова. – Д. : МОНОЛИТ, 2014. – 52 с.

Харьковская К. В. Понятие и принципы государственной политики регулирования хозяйственной деятельности

Аннотация. Статья посвящена определению и анализу основных принципов государственной политики регулирования хозяйственной деятельности. Государственное регулирование хозяйственной деятельности основывается на законодательстве, однако не исчерпывается им, поскольку это сложный процесс, который охватывает в комплексе разнообразные организационно-правовые средства.

Ключевые слова: регуляторная политики предпринимательства, предпринимательская деятельность.

Kharkivska K. The concept and principles of the state policy of regulation of economic activity

Summary. The article is devoted to the definition and analysis of the public policy of regulation of economic activity. State regulation of economic activity is based on the law, but not limited to it, because it is a complex process that includes a variety of complex organizational and legal means.

Key words: regulatory policy entrepreneurship, entrepreneurial activity.